

**ЗБІРНИК НАУКОВИХ МАТЕРІАЛІВ
СXXXVI МІЖНАРОДНОЇ
НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ
ІНТЕРНЕТ - КОНФЕРЕНЦІЇ**

el-conf.com.ua

«ЗИМОВІ НАУКОВІ ЧИТАННЯ — 2023»

22 ГРУДНЯ 2023 РОКУ

М. КИЇВ

3. Горин В. П. Фінансовий механізм забезпечення суспільного добробуту: теоретична концептуалізація та проблеми функціонування: Монографія. Економічна думка ТНЕУ, 2020. 516 с.

УДК 371

Педагогічні науки

ОСОБЛИВОСТІ ОРГАНІЗАЦІЇ ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ УЧНІВ СЕРЕДНІХ КЛАСІВ З ПОРУШЕННЯМИ ПОСТАВИ

Болотникова Т.Г.

*кандидат педагогічних наук, доцент,
доцент кафедри теоретичних основ
олімпійського та професійного спорту*

Дацюк І.А.

*магістр кафедри теоретичних
основ олімпійського та професійного спорту
Національного університету кораблебудування
імені адмірала Макарова*

У Стратегії розвитку фізичної культури і спорту на період до 2028 року визначено мету та основні завдання, серед яких – створення умов для забезпечення медико-педагогічного контролю за фізичним вихованням дітей у закладах загальної середньої освіти; сприяння у впровадженні в освітній процес з фізичного виховання в закладах освіти популярних серед дітей та молоді видів спорту [7].

Освітня галузь України, як і всі сфери життя суспільства, зазнала суттєвих трансформацій в умовах війни з російською федерацією. Попри продовження повномасштабного вторгнення освітній процес у закладах освіти України триває. В концепції «Нової української школи», основне завдання програми з фізичного виховання – здійснювати не спортивну підготовку учнів, а розвивати їхні фізичні якості. У зв'язку з важким положенням країни сьогодні більшість закладів загальної середньої освіти на змішаному навчанні, тому на нових онлайн-уроках з фізичної культури, що розроблені

за навчальною модельною програмою з дотриманням Державного стандарту базової середньої освіти, рекомендовано на одному уроці впроваджувати три варіативних модуля, які обрали учні закладу [6]. За навчальною програмою з фізичної культури 6-9 класів (2022), для основної медичної групи фізична підготовка проводиться в повному обсязі згідно з навчальними програмами з урахуванням індивідуальних особливостей розвитку дитини. Учні/учениці, які за станом здоров'я віднесені до спеціальної медичної групи, відвідують обов'язкові уроки фізичної культури але виконують корегувальні вправи і вправи для загального фізичного розвитку, які їм не протипоказані [5].

За результатами дослідження (2021), у більшості підлітків (88%) стан здоров'я знаходиться за межами безпечного і лише у 12% цей показник – на безпечному рівні [3]. Найбільш виражений ріст захворювань у зв'язку з різними порушеннями постави відмічається у школярів. Статистичні дослідження України свідчать, що з кожним роком кількість дітей із різними формами порушень постави й сколіозом значно зростає. Загалом близько 90 % учнів загальноосвітніх шкіл наразі мають різного роду розлади опорно-рухового апарату: плоскостопості, порушення постави [1].

Незважаючи на те, що за останні роки накопичено достатній теоретичний і експериментальний матеріал із питань, пов'язаних із вдосконаленням засобів фізичного виховання школярів з порушеннями опорно-рухового апарату, проблему корекції фізичного стану школярів з відхиленням у стані здоров'я не вирішено

Мета дослідження – розробити комплекс засобів фізичного виховання школярів середніх класів з порушеннями опорно-рухового апарату та обґрунтувати його ефективність.

Завдання дослідження: систематизувати й узагальнити дані спеціальної науково-методичної літератури з проблеми вдосконалення навчального процесу з фізичного виховання для школярів порушеннями опорно-рухового апарату; розробити та обґрунтувати використання сучасних засобів фізичного виховання учнів 5-9 класів з порушеннями постави та плоскостопістю.

Для вирішення поставлених завдань були застосовані методи:

аналіз літературних джерел, педагогічний експеримент, математико-статистичні методи.

Результати досліджень науковців з Китаю (2023) свідчать про позитивний вплив активних перерв між заняттями, що значно покращили фізичну підготовленість дітей, особливо рівень кардіореспіраторної підготовленості та м'язової сили та постави. Дослідження показало, що коли діти мали доступ до спортивних ресурсів у школі, їхня фізична активність зросла втричі [9]. Результати досліджень свідчать, що включення ігор в заняття фізичною культурою було ефективним для підвищення рівня мотивації дітей і підлітків до фізичної активності. Доведено, що ігри надають гравцям приємний досвід від вправ, оскільки вони схильні розглядати ігри більше як розвагу, а не вправу, яку потрібно виконувати [8].

Традиційно підлітковий вік відносять до критичних періодів онтогенезу й вважають найважчим у процесі виховання. В роботі І.В. Лисак звернено увагу на вирішення проблем у сфері фізичного виховання саме в середньому шкільному віці, тому що в цей час відбуваються кардинальні психічні, фізіологічні і морфофункціональні зміни в організмі школяра, здійснюється перехід від природної потреби в рухах в усвідомлену необхідність занять фізичними вправами [4]. На думку, проф. М.М. Єфименка, проблема фізичного виховання та реабілітації дітей з порушеннями опорно-рухового апарату завжди була досить гострою і привертала увагу з боку відповідних освітніх установ [2].

Нами запропоновано використання методики ігор та фізичних вправ у фізичному вихованні учнів середніх класів з порушеннями постави. Було використано методи організації учнів на заняттях: фронтальний, потоковий, змінний, груповий, індивідуальний, колового тренування. Для підвищення координаційних здібностей нами запропоновано в розминку включати вправи асиметричної гімнастики. Можливість використання рухливих ігор з метою підвищення ефективності фізичного виховання пов'язана з прийняттям правил, що забезпечують точне виконання заданих з певною метою фізичних дій та створенням позитивної мотивації до певного навчального матеріалу і до занять фізкультурою за

рахунок підвищення емоційності уроку фізкультури.

У результаті анкетування учнів середніх класів з порушеннями постави (n=21) визначено, що на питання «Чи сприяють заняття з фізичного виховання, в яких впроваджено ігри підвищенню рівня фізичного стану організму?» позитивну відповідь надали 80,95 %, не визначилися – 19,0 % школярів. Більша половина (67,0 %) вважають рівень своєї рухової активності – низьким. На думку 95,23 % респондентів, впровадження ігор сприяло підвищенню рівня емоційного стану організму. Під час рухливих ігор найчастіше школярі відчувають радість, задоволення; впевненість; співпереживання вчителю та учням.

На думку більшості підлітків (67 %) настрої завжди змінюється на кращій під час рухливих ігор залежно від несприятливої ситуації та оточення, 19,04 % школярів вважають, що настрої покращується на заняттях з іграми доволі часто, 9,5 % учнів відмічають, що інколи помічали підвищення емоційності і 4,76 % школярів байдужі до занять (рис.1).

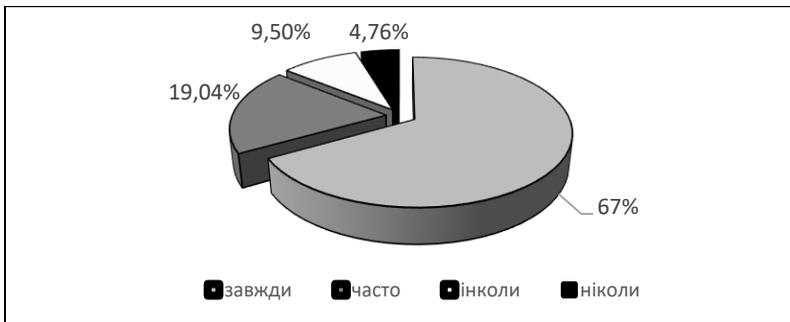

Рис. 1. Підвищення настрою та емоційності під час рухливих ігор (кількість підлітків у %)

В результаті соціологічного дослідження з'ясовано, що школярів спонукає до рухливих ігор: бажання засвоювати нові знання, рухи (76,19 % респондентів); інтерес до самої гри (85,71 %); бажання зміцнити здоров'я, розвинути свої фізичні якості та здібності (33,33 %); бажання бути серед кращих учнів та отримувати позитивні оцінки (14,28 %).

В результаті дослідження було з'ясовано, що учні 5-9 класів з порушеннями постави характеризуються низьким рівнем морфофункціональних показників, що потребує вдосконалення системи фізичного виховання. Узагальнюючи думки фахівців, можна констатувати, що в якості засобів фізичного виховання слід розглядати фізичні вправи, з яких найбільшим оздоровчим ефектом характеризуються гімнастика, плавання. Особливого значення набуває використання ігор, що пояснюється активним залученням дітей до колективних дій, що в свою чергу підвищує не лише рівень фізичного здоров'я, а й сприяє соціалізації дітей.

Література:

1. Денисовець Т.М. Основні причини виникнення порушень і захворювань опорно-рухового апарату : матеріали Міжнародної науково-практичної конференції «Методика навчання природничих дисциплін у середній та вищій школі» (XXII Каришинські читання) (м. Полтава, 21-22 травня 2015 р.) / За заг. ред. проф. М. В. Гриньової. Полтава, 2015. С. 67-68.

2. Єфименко М. М. Основи корекційно спрямованого фізичного виховання дітей з порушеннями опорно-рухового апарату. : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня доктора пед. наук : 13.00.03 – Корекційна педагогіка / М.М. Єфименко. Київ, 2014. 43 с.

3. Карпінська Т., Грабовська Т., Серета С., Короткий В. Показники стану здоров'я сучасних підлітків, як одна із складових здоров'я населення держави. Український медичний часопис, 3 (143) – V/VI. 2021. DOI: 10.32471/umj.1680-3051.143.209478

4. Лисак І.В. Потребово-мотиваційний підхід до формування програм з фізичної культури для учнів середніх класів: автореф. дис. ... канд. наук з фізичного виховання і спорту: [спец.] 24.00.02 "Фізична культура, фізичне виховання різних груп населення" / Лисак Ірина Вікторівна; Національний університет фізичного виховання і спорту України. К., 2013. 19 с.

5. Навчальна програма для закладів загальної середньої освіти «Фізична культура 6 – 9 класи» (2022). <https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna%20serednya/programy-5-9-klas/2022/08/15/navchalna.programa-2022.fizichna-kultura-6-9.pdf>

6. Онищук С.О. Нова фізична культура в новій українській школі. Сучасні проблеми фізичного виховання, спорту та здоров'я людини : матеріали VI інтернет-конференції (м. Одеса, 17-18 листопада 2022 р.). Одеса : видавець Букаєв Вадим Вікторович, 2022. С. 133-135.

7. Постанова Кабінету Міністрів України. Про затвердження Стратегії розвитку фізичної культури і спорту на період до 2028 року. від 4 листопада 2020 р. № 1089. Київ. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1089-2020-%D0%BF>

8. Lwin M.O., Malik S. The efficacy of exergames-incorporated physical education lessons in influencing drivers of physical activity: A comparison of children and pre-adolescents. *Psychology of Sport and Exercise*. Volume 13, Issue 6, November 2012, Pages 756-760. <https://doi.org/10.1016/j.psychsport.2012.04.013>

9. Zhang D., Shi Lijuan, Zhu X., Chen S., Liu Ya. Effects of intervention integrating physical literacy into active school recesses on physical fitness and academic achievement in Chinese children. *Journal of Exercise Science & Fitness*. Vol. 21, Issue 4, October 2023, Pages 376-384.

УДК 377

Педагогічні науки

ОРГАНІЗАЦІЯ ПОШУКОВО-ДОСЛІДНИЦЬКОЇ РОБОТИ
СТУДЕНТІВ В УМОВАХ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ

**Бреднєва О.С.,
Ніколенко Л.А.,**
викладачі

*Ізмаїльський агротехнічний
фаховий коледж*

Процеси інформатизації сучасного суспільства і тісно пов'язані з ними процеси інформатизації всіх форм освітньої діяльності характеризуються процесами вдосконалення і масового поширення сучасних інформаційних і комунікаційних технологій. Подібні